

Nr 5

Av fru **Johansson** och herr **Zetterberg** i Stockholm, *angående ändrad ordning för utträde ur svenska kyrkan.*

Vid 1958 års A-riksdag förelåg två likalydande motioner med hemställan att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av 11 § religionsfrihetslagen den 26 oktober 1951, att anmälan om utträde ur den svenska kyrkan skulle kunna ske även skriftligen. Som motivering för sin hemställan anförde motionärerna, att de farhågor, som vid 1953 års riksdag, i anledning av då väckta motioner i samma fråga, framfördes, nämligen att den vidgade religionsfrihet, som den nya lagen gav medborgarna, skulle leda till åtskilliga oöverlagda beslut om utträde och att mer eller mindre organiserade massutträden skulle förekomma under de år som förflutit sedan lagen trädde i kraft, visat sig vara ogrundade.

Första lagutskottets majoritet biföll motionärernas hemställan och föreslog riksdagen att antaga följande förslag till lagändring:

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 11 § religionsfrihetslagen
den 26 oktober 1951 (nr 680)

Härigenom förordnas att 11 § religionsfrihetslagen den 26 oktober 1951 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Vill medlem av svenska kyrkan icke längre tillhöra kyrkan göra anmälan *personligen* hos pastor i den församling, där han är kyrkobokförd.

Vill medlem av svenska kyrkan icke längre tillhöra kyrkan göra anmälan om utträde hos pastor i den församling, där han är kyrkobokförd. Anmälan skall göras *personligen* eller *ock enskilt* i *egenhändigt* undertecknad, av två personer *bevitnad handling*.

Riksdagen beslutade med i första kammaren 75 röster mot 47 och i andra kammaren 116 röster mot 79 i enlighet med utskottets förslag.

Sedan Kungl. Maj:t genom proposition den 6 juni 1958 dels meddelat 1958 års B-riksdag, att det av årets förra riksdag antagna lagförslaget förfallit, och dels föreslagit riksdagen att antaga ett lagförslag av enhanda lydelse som riksdagen tidigare antagit, har riksdagen bifallit propositionen.

Kungl. Maj:t har i skrivelse nr 3 till 1958 års kyrkomöte begärt yttrande, huruvida kyrkomötet godkänner det av riksdagen antagna lagförslaget.

Kungl. Maj:ts skrivelse hänvisades till kyrkolagsutskottet, vars majoritet förklarade sig icke kunna godkänna det till skrivelsen fogade lagförslaget. Två utskottsledamöter anmälde sin reservation.

Kyrkomötet beslutade med ganska stor majoritet, i enlighet med utskottsmajoritetens utlåtande, vilket alltså innebar, att kyrkomötet icke godkände det av riksdagen antagna lagförslaget.

Av den debatt som föregick beslutet kunde dock utläsas att flera av utskottsmajoritetens talesmän i princip icke hade något att invända emot den av riksdagen antagna lagändringen. Men väl emot dess motivering. Sålunda anföres i kyrkolagsutskottets betänkande nr 3: »Även om det av riksdagen anförda skälet för lagändring sålunda icke kan godtagas, finner utskottet likväl att frågan om formen för utträdesanmälan är av sådan vikt, att den bör upptagas till saklig diskussion.» Utskottets ordförande framhöll i sitt anförande bl. a. följande synpunkter: »Kyrkolagsutskottet har i sitt betänkande över lagförslaget nödgats konstatera att de påståenden om missförhållanden, med vilka en lagändring motiverats, icke blivit dokumenterade och styrkta och att remissförfarande som förekommit icke utgör en utredning av den art som bör föregå ett beslut i en kontroversiell fråga med principiell innebörd», och fortsätter vidare: »Men utskottet har samtidigt varit angeläget att främja en fortsatt diskussion i sakfrågan. Det måste vara ett gemensamt intresse för staten och kyrkan att anledningar till irritation och konflikter i möjligaste mån elimineras på denna för religionsfrihetsprincipens tillämpning vitala punkt.»

Vi anser, att det bör vara ett allmänt intresse, att denna fråga med det snaraste löses på ett för berörda parter tillfredsställande sätt. Den refererade behandlingen av frågan ger vid handen, att skilda meningar endast rått på tvenne punkter, nämligen dels rörande remissförfarandet och dels rörande möjligheten till obehörig påverkan.

På grund av vad sålunda anförts anhåller vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att en skyndsam utredning angående formerna för utträde ur den svenska kyrkan måtte verkställas, samt att Kungl. Maj:t måtte förelägga riksdagen det förslag, som därav föranledes.

Stockholm den 13 januari 1959

Lisa Johansson

Ake Zetterberg

i Stockholm